

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Bukarest, október 23. A magyar kisebbségi oktatás egész Erdélyben nagyfontosságú fordulat küszöbén áll. Sok olyan kérdésben, amelyek a kormány intézkedései nyomán elkeseredést váltottak ki a magyarság körében, enyhülés fog bekövetkezni. Mint a Rador Bukarestből jelenti, Nagy Károly református püspök, a ki a szenátus megnyitása óta Bukarestben tartózkodik, jelentős megbeszéléseket folytatott a kormány több tagjával, úgy a kisebbségi oktatás, mint a kisebbségi egyházak sorsát illetően.

Első ízben Nagy Károly püspök Tökés Ernő esperes társaságában Anghelescu közoktatásügyi minisztert kereste fel, akivel hosszasan tanácskozott. Két memorandumot nyújtott át a püspök a miniszternek, mindkettő az erdélyi kisebbségi oktatás rendszerében óhajt kedvezőbb megoldást provokálni. Az első memorandumban az erdélyi református iskolák bezárása ellen tiltakozik a református egyház. Előjárójában e kérdést illetően anket összehívását sürgeti s annak az óhajnak ad kifejezést, hogy a miniszter rendelkezésével azonnal a vizsgálatot és evégből létesítsenek egy olyan vegyes bizottságot, amelyben egy a miniszter, mint az egyház kiküldöttjei részt vehessenek. Anghelescu miniszter a memorandum e részére kijelentette, hogy annak megértését eleget tesz és a legrövidebb időn belül összehívja az ankétot.

Ugyanez a memorandum kiterjeszkedik az összes kisebbségi iskolák sérelmeire és szóvá teszi a nyilvánossági joguktól megfosztott iskolák sorsát is. Anghelescu közoktatásügyi miniszter már ezuttal is olyan előzékenységet és megértést tanúsított, mint még soha. Felkérte a püspököt, hogy két nap múlva ismét keresse fel. Ez alatt az idő alatt a miniszter magához kérte az erdélyi közoktatási vezérfelügyelőket és azokkal tanácskozott a kisebbségi oktatás kérdéseiről. Mikor újolag fogadta Nagy Károly püspököt, kijelentette, hogy az összes kisebbségi iskolák sérelmeit revízió alá fogja venni. Azután formális biztosítékot nyújtott afelől, hogy ha bárhol igazságtalanság derülne ki, vagy az első ankét nem vezetne eredményre, úgy újabb ankétot rendelne el és a sérelmeket orvosolná, a nyilvánossági joguktól megfosztott tanintézetek pedig visszanyervén nyilvánossági jogaikat, nyomban megkezdhetnék előadásait.

A másik memorandum arra kéri a minisztert, hogy mindazokat a rendeleteket, amelyeket a közoktatásügyi minisztérium az erdélyi közoktatásügyi hatóságokhoz intéz, egyidőben küldje el az iskolafenntartó egyházaknak is, hogy azok kellő időben értesüljenek minden fontos rendelkezéssel.

Miután a miniszter ennek az óhajnak is mindenben eleget tett, Nagy Károly püspök hálás köszönetet mondott a tanúsított megértésért. Erre Anghelescu miniszter felszólította a püspököt, hogyha bármilyen kisebbségi oktatást érintő sérelem merül fel, ne forduljanak a Népszöveghez, s ne menjenek panasza Roma-nia ellen a külföldre, hanem forduljanak hozzá bizalommal és ő teljes igyekezetével azon lesz, hogy a sérelmek orvosoltassanak és az itt élő magyarság kulturfejlődési igényei biztosítottassanak.

Nagy Károly püspök ezek után felkereste Duca külügyminisztert, aki előtt ismertetette a közoktatásügyi miniszterhez benyújtott memorandumok lényegét és arra kérte a külügyminisztert, aki az országnak a külföld előtt és a hatalmak konferenciái előtt képviselője, legyen rajta, hogy az erdélyi magyarság iskolái és egyházai miatt ne kerülhessen panaszhang a külföld elé. Kérte, hogy a minisztertanácsban az előterjesztett óhajokat támogassa. Duca legteljesebb jóakaratóról biztosította a magyar püspököt.

Ezekután Lepadatu vallásügyi minisz-

Leleplezik Lloyd Georgot az angol választási harcban

Tudvalevő dolog, hogy az angol kormány lemondásának egyik oka az volt, hogy Campbell kommunista újságíró sajtópörében utasította a kormány az államügyészt, hogy a pört szüntesse be. Az ellenzék ezt a bírói függetlenségbe való beavatkozásnak minősítette és a kormánynak bizalmatlanságot szavazott. Legerősebben Lloyd George támadta a Macdonald-kormányt, mondván, hogy a bírói tradíciókra olyan csapást mért, amely megtörés nélkül nem maradhatott. Erre vonatkozólag most Londonból ezeket jelentik:

Walesi választói előtt beszélt tegnap Thomas gyarmatügyi miniszter, aki Lloyd George kabinetjében is helyet foglalt. Szóvaltette azt a vádat, hogy Ramsay Macdonald és más munkáspárti minisztereknek kincs lett volna megjelenni tanuként Campbell kommunista lapszerkesztő bünpörében s ezért utasította a miniszterelnök az állami főügyészt, hogy szüntesse be a büntető eljárást. Thomas a leghatározottabban kijelentette, hogy a minisztertanács semmiféle befolyást nem gyakorolt ilyen irányban Hastings főügyészre, ő a maga elhatározásából rendelte el az eljárás beszüntetését. A minisztertanács kérdéses ülésén a munkáskormány csupán alkalmat adott a főügyésznek, hogy kifejtse az okokat, amelyek az eljárás beszüntetésére indították, de a főügyész már a minisztertanács előtt megtette intézkedését. De ami most nem történt meg — folytatta Thomas — az négy ízben is megértett Lloyd George hadikabinetjének idejében. Akkor a miniszterek négyszer tárgyaltak az állami főügyésszel s a minisztertanács mindannyiszor érdeklődött, hogy van-e kilátás a pörbe fogott lapok elítélésére, mert különben nem kívánták az eljárás folytatását. Két esetben a „Morningpost”-ról, illetőleg a „Times”-ről volt szó. A minisztertanács Lloyd George alatt határozott utasítást adott az állami főügyésznek, hogy csak akkor juttassa főtárgyalás alá a bünvádi eljárást, ha az elítélés biztos.

Londonból jelentik: Lord Curzon abban a beszédében, amit a City-bankárok gyűlékeztében mondott, leplezetlen módon jelentette be igényeit, hogy ismét résztvehessen az angol világpolitika irá-

tert kereste fel a református püspök és ő arra kérte, hogy a református egyházak részére pénzügyi juttasson a kormány. A miniszter kijelentette, hogy a kérdés a költségvetési bizottság elé tartozik, de ott minden igyekezetével azon lesz, hogy nemcsak a református, de az összes kisebbségi egyházak ilyen irányú óhajai teljesíttessenek. Arra kérte még a püspököt, hogy magyar egyházi sérelmek esetén hozzáforduljanak és ne a külföldhöz.

Nagy Károly püspök a Rador bukaresti szerkesztőjének kijelentette, hogy soha ilyen kedvező eredményekkel nem járt még Bukarestben. Anghelescu miniszter nobilis magatartása örömdetesen lepte meg és a kormány tagjaival folytatott tanácskozások után az impressziója, hogy a kisebbségi kérdésekben a legkedvezőbb irányváltozás felé haladunk. (Rador.)

nyításában, Curzon beszéde több volt kortesbeszédnél; az angol vaskéz-politika hangsúlyozása ez külpolitikai vonatkozásokban, különös tekintettel India kezelésére.

A beszédből kiértett az, hogy Curzon elhatározta, hogy egy újonnan alakítandó konzervatív kabinetben a gyarmatügyi miniszterséget akarja elvállalni. Curzon Macdonald tevékenységét különben is abból a szempontból bírálta, hogy a munkáskormányt egyáltalában nem volt érzéke ahoz, hogy Anglia tradicionális világpolitikáját folytassa.

A népgyűlések iránt érzett előzetet mámore — mondotta Curzon — fejébe szállt Macdonaldnak és egyremásra ostobaságokat beszélt a világba.

Majd azzal hozakodott elő Curzon, hogy a bolsevik Oroszországban az ő arcépeit a bolsevikiek elégették, de igaz orosz nők gyertyavilágot gyújtottak fényképe előtt. Vajjon — kérdezte a továbbiakban — meg fog-e történni ez a tisztesség Macdonalddal is?

Azután ismét Anglia külpolitikáját fejtegette Curzon lord:

— Oroszországgal szemben eddig tanúsított politikánk — ugymond — igazi angol politika volt, az erőskez angol politikája. Most jött Macdonald s megcsinált egy szerződést, mely Anglia történelmében a legmegalázóbb aktusok egyike. Ennek a hatalomra képtelen kormánynak irandó rovasára az is, hogy Indiában az angol uralommal szemben kihívó magatartás észlelhető az indiaiaktól. Ez a magatartás megköveteli, hogy haladéktalanul a legnyomatékosabb intézkedéseket léptessük életbe Anglia jogainak védelmében. Éppen ezért az ország olyan kormányt kíván, amely mindenekelőtt Angolország érdekeit tartja szem előtt.

Az angol választások heveségére való az a rövid távirati értesítés is, amiből először értesülünk arról, hogy a fascizmozgalom Angliában is megvetette lábát. Ugyanis London egyik városnegyedében — a távirat szerint — az ifjúsocialisták és fascisták között véres összeütközés volt.

Egy magyar községet tóttá nevezett ki a kultuszminiszter

valamelyik tanügyi hatóság bejelentette a közoktatásügyi miniszternek, hogy Hegyköztöttelek népe elmagyarosodott tót, tehát magyar nyelven nem taníthatnak iskoláiban. Az igazság, amiről a főtanfelügyelőség, tankerületi főigazgatóság és bárki meggyőződhet az, hogy

az egész községben nincs egyetlen ember, aki tótul, vagy románul, vagy bármi más néven tudna, mint magyarul.

A község már a XIII-ik században megvolt, erre írásbeli dokumentumok vannak. Tény, hogy tótok is telepedtek le a községbe, még 1788-ban, amikor az ottani róm. kath. templomot restauráltatta a püspökség (lásd a lat. szert. püspökség 1896-os sematizmusát), még laktak ott a magyarok mellett svábok is, akik azonban, akár a regátheli törökök, örmények, görögök, mezopotámiaiak és a balkán százfélé nácója a román nemzetbe, épp úgy beleolvadtak a község magyar lakosságába és még az antropológus is nehezen tudja megállapítani, melyik családban ütközik ki a szláv típus. Különben is 1788-tól van anyakönyv, amely mindent igazol.

A tankerületi főigazgatóság azonban egyszerűen elmagyarosodottaknak veszi őket és a miniszterhez ilyen irányú felterjesztésre a közoktatásügyi miniszter 70.836-924. sz. alatti leiratában arra hivatkozva, hogy *nagyrészen* elmagyarosodott tótok lakják a községet, nem engedi meg, hogy „idegen nyelven” tanítsanak az iskolában, hanem vagy a tót „anyanyelven”, vagy az állam nyelven.

Mindenkinek az az anyanyelve, amelyet ő magának vallja. Ez az egész művelt világ állásfoglalása. A lelket és az anyanyelvemet nem tudja megváltoztatni semmiféle önkény és semmiféle miniszteri rendelet. Hivatkozás történik a község nevére is az indokolásban, de akkor Magyarorséke és ezer magyar nevű község román lakosságát ezzel a sánta érvvel hova sorozzák?

A miniszter rendelete, amelyet Gocan tankerületi főigazgató közölt a hegyköztötteleki iskola előjáróságával, méltó elkeseredést keltett a község magyar ajku lakossága között. Nincs egyetlen ember, aki tótul értene és a róm. kath. egyháznegy, ahova segedelemért fordultak, kötelességszerűen magáévá tette az ügyet. A község előjáróságával jegyzőkönyvet vettek fel, csatolták a román kormány által készített dictionarul igazolását is, amely Hegyköztöttelek község lakosságát 519 magyar és hat zsidó lakosban állapítja meg és ezeket egy memorandummal, melyet a napokban tartott püspöki konferencián az összes romániai r. kath. püspökök aláírtak, a miniszteriumhoz felterjesztették, kérve a sérelmes miniszteri rendelet megváltoztatását.

Ma a helyzet még eldöntve nincs. A község nem hajlandó meghajolni a miniszter rendelete előtt, amely őket egyszerűen

tóttá kvalifikálja, az évszázados átalakulást semmibe véve és magyar anyanyelvükhöz tovább is ragaszkodva, azt remélik, hogy a kormány nem fogja velük is tetézni a magyarságon ejtett sérelmeket.

Ujból megnehezítették az utlevelek kiadását

Amíg a leg'jobb állam azon igyekszik, hogy eliminálja az utazási nehézségeket és lehetőleg enyhítsen a megszorodott határuk korlátozásain, nálunk egyre rosszabbodnak a viszonyok.

Momentán ismét ott tartunk különféle fő- és pórtrendeletek jóvoltából, hogy valósággal lehetetlenség egy utlevélhez hozzájutni. Attól függetlenül, hogy az okmányok legitim beszerzése is teletel pénzbe kerül, egyre szaporodnak az utlevél-kérvényhez csatolandó csak hetekbe kerülő harc- és áldozatok árán megszerzhető bizonylatok, igazolványok, irások. Legutóbb pedig egy olyan abszurd rendelet lépett érvénybe, amely sok esetben valószínűleg illuzióriussá teszi az utlevél beszerzését.

Ez a rendelet úgy szól, hogy férjes asszonyok külön tartoznak illetőségüket igazolni, illetőségi bizonyítványt beszerezni.

A törvény szerint elemi megállapítás, hogy a feleség oda illetékes, ahova a férj. Hogy a nagyváradi utlevélhivatal miért ragaszkodik tehát a feleség illetőségének külön igazolásá-

hoz, nem tudhatjuk, bizonyosan felsőbb rendelkezés alapján.

Meg vagyunk személyesen győződve arról, hogy Catana rendőrpreфекtus mindenkor és mindenkiel szemben a legnagyobb jóindulattal kezeli az utlevél-kéréseket. Nem is a nagyváradi utlevél-hivatal hibáztatjuk tehát, hanem az egész metódust, mely a béke ötödik évében még mindig önkénynek teszi ki az állampolgári jogokat. Az élet bajai mellett nem utolsó sorban jön számításba az a vexatúra, amit a különféle hivatalokban — körülbelül husz íróasztal előtt — egy utlevél kikaparása okoz. Az utlevél megszerzésével járó vesződségek a kormányzat csöpp jóakarásával eldntethetők volna. Nem bírjuk ugyanis elképzelni azt, hogy az élet minden vonalon való megnehezítése, a torturák szaporítása elkerülhetetlen államérintékből fakad.

A királyi pár elé vonulnak a nyugdíjosult özvegyek

Felhívás az özvegyi nyugdíj érdekeltjeihez.

Az állami hivatalnokok és katonák özvegyeinek több tagja kereste fel nemrégiben szerkesztőségünket s epanaszolták, hogy özvegyi nyugdíjukt — dicára számtalan kérvényüknek — nem folyósítja a kormány. Nehéz elhinni, hogy a kormány mostohasága éppen ezeket az özvegyeket sújtsa a kenyeretelenség nyomorúságával, hiszen jól tudja, hogy túl vannak már ezen özvegyek azon a koron, amikor keresni tudnának és férjük hosszú állami szolgálatban eltöltött ideje alatt befizette a maga és felesége részére a nyugdíjárulékot, illetve azt 20—30—40 év alatt állandán levonták fizetéséből. Ez a pénz az államkasszába került és a tianoni békeszerződés értelmében a román kormány kasszájába, azzal a kötelességgel együtt, hogy a nyugdíjakat és az özvegyi nyugdíjat is folyósítja.

Most azzal a kéréssel fordultak ezek a

Dorian Filmszínház.

Ma, pénteken bemutató

A KIS ÁRVA

Egy gyermek élete és szenvedései
5 felvonásban.

A főszerepben:

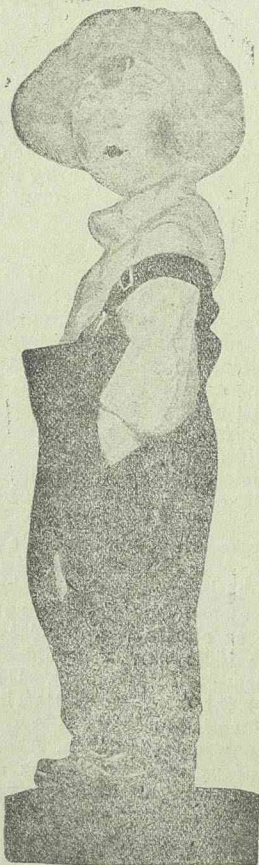
JACKIE COOGAN

Ezt megelőzi:

Hám és a hámhámok

Kacagató burleszk 2 felvonásban.

DORIAN FILMEK!!

SENZÁCIÓ!

Tulhalmozott raktár miatt kabát-plüschök áraiból csak a hó végéig

20% engedményt adunk

Au Printemps cég, volt „MISSIR“

szegény, minden jövedelmi forrás nélkül álló övezetek szerkesztőségünkhez, hogy segítsék elő, hogy kérésükkel a szoborleplezésre érkező királyi pár elé járulhassanak.

Kérésüket készségesen tette magáévá a szerkesztőség és ezután felhívja mindazokat, akik övezeti nyugdíjukat még nem kapták meg, hogy adataikat levélben vagy személyesen a szerkesztőségnek hozzák tudomására, hogy össze lehessen állítani a kérvényt s abból senki ne maradjon ki.

Dr. Bjelík Imre püspök, apostoli kormányzó készségesen elvállalta, hogy az övezetek küldöttségét a felségek elé vezeti s szószólója lesz kéréseiknek. Hátha az uralkodópár szavára a kormány illetékes közegei megmentik az éhenhalástól, a nélkülözéstől az állam kidőlt alkalmazottainak, az állami nyugdíjasoknak hátramaradtjait.

Karhatalommal kitétték a tanítót a váradszentmártoni iskolából

Megemlékeztünk már többször arról, hogy a váradszentmártoni katolikus elemi iskolát a tanítólakást erőszakkal el akarják venni, jöjjék minden adat és dokumentum azt igazolja, hogy ez az iskola soha községi iskola nem volt, hanem mindig a premontrei rend birtokán állott. 140 éve mióta Kolonics nagyváradi püspök 1784-ben az iskola céljaira a rendnek birtokot adományozott. Adatok, feljegyzések minden vitán felül bizonyítják, hogy maga, Váradszentmárton községe. A rendetese bizonyították között leglényegesebb a szentmártoni kántortanító javadalmi jegyzőkönyve, 1908-ból, amelyben fel vannak sorolva a ház és telek és a hozzátartozó 17 holdnyi javadalmi földet, mint a premontrei rendtől adományozott javadalom. Ez a jegyzőkönyvi megállapítás alá van írva a községi előjáróság és főszolgabíró által és meg van erősítve Biharvármegye közigazgatási bizottságának 1908. évi március hó 3-án tartott üléséből kelt 1557—909. kb. sz. határozatával.

Ime ennyi komoly okirati adat támogatja a 140 éves folytonos birtoklást és ezzel szemben senki más nem tud egy napos birtoklást sem felmutatni, sem semmi más adatot, amely a premontrei rend tulajdonjogát kétségbevonná, csupán csak megbízhatatlan fordítások révén előállott telekkönyvi téves bejegyzést. A községnek évi számlái és költségvetései vannak évtizedekre visszamenőleg. De egyikben sincs egyetlen bejegyzés sem, amelyik arra mutatna, hogy a község valamilyen jogokat gyakorolt volna a telek felett. A telket is a tanító zavartalanul használta a mai napig, illetve 1924. október hó 21-én, délután 6 óráig, amikor megjelentek a telken a nagyváradi központi főszolgabíró állítólagos telefoni hívására a szentmártoni községi jegyző, Papp Mihály a községi bíróval és a járási csendőrmesterrel, akit szintén a főszolgabíró rendelt ki és felszólították Pfeiffer József kántortanítót és a jelenlevő Telepy Marcell plébánost, hogy az iskolaépületet és tanítói lakást azonnal, belül ürítsék ki és adják át a községnek illetőleg az államnak, mert a telek községi tulajdon lévén, az új iskolatörvény szerint átmeny mint állami iskola az állam tulajdonába. A plébános természetesen kijelentette, hogy a ház és telek a rend tulajdona és nem hajlandó abba senki más beengedni, annál kevésbé ürített ki a kántortanítói lakást. Tiltakozott egyben mindenemű tulajdoni háborgatás ellen. Erre a jegyző és a karhatalomként megjelent csendőrmester az úton éppen elhaladó szekereket megállítva, a tanító bútort és ingóságát a lakásból kihurcoltatták és elszállították a telekről és ezzel a telket és épületet karhatalommal minden jog ellenére birtokba vették az állami iskola céljaira.

A Basler Volksblatt 1924. évi aug. 27-iki számában közli, hogy ezt a 140 éves premontrei iskolát a román állam elreklváltta. Hát nem ez a tény Akkoriban még csak arról volt szó, hogy a községi jegyző nyilván rosszhiszeműleg olyan egyoldalú

információt adott felettes hatóságának, amely állami iskolai épület keresésére utasította, hogy ime itt van a községi tulajdonon képező premontrei iskola. Erre miniszteri rendelettel államnak nyilvánítták a községi iskolát. De nem mondta egy szóval sem a miniszteri rendelet hogy el kell venni a 140 éves békés birtokban levő premontrei rendtől saját tulajdonát, mert ha a minisztert kellően informálták volna, ha a birtokban levő rendet megkérdezik előzőleg, vagy meghallgatják és okiratait megtekintik, bizonyára nem erősítette volna meg a miniszter azt a rendeletét, hogy vegyék el az iskolaépületet. De nemcsak hogy nem kérdezték meg a rendet az alantás közli. Hatóságok, hanem a rend ügyészt, aki több ízben igyekezett őket akasztóleg felvilágosítani meg sem hallgatták azt mondták neki, hogy jó, majd pereljen a rend birtokon kívül, ők végrehajtják a miniszteri rendeletet. Sőt a rend a miniszternél is közbenjárt és ma is folyamatban van a miniszter előtt az ügy. Dr. Szántó Deszö ügyvéd, aki Bukarestben lakozik, háromszor is volt ez ügyben audiencián a miniszternél és legutóbb, október 18-án a miniszter kijelentette, hogy az ügynek jogi vonatkozásai lévén, áttesszi azt véleményezés végett a jogügyi osztályhoz,

ahol gondoskodik, hogy erdélyi jogász vizsgálja felül és csak ezután dönt. Ezt idelelni tudják és mégis megtették a végzetes lépést kitétték az utcára a 34 éves tanító, 65 éves Pfeiffer József tanítót és elfoglalták bírói beavatkozás nélkül a 140 éves birtokot. Az alkotmány azt mondja, hogy minden közigazgatási tisztviselő teljes jogellenes cselekményért még akkor is ha miniszteri rendelettel takarozik, ha a miniszteri rendelet is törvénytelen volt és az alantás tisztviselő elmulasztotta a minisztert kellően felvilágosítani. (Alkotmány 99. §-a).

Itt tehát nem rekvirálásról van szó, ami elvégre modern dolog még néhány évlamban a háboru után és a tulajdon nem érintő ideiglenes állapot, hanem itt tulajdon elvételéről van szó, a birtokból való kivételről közigazgatási úton, bírói ítélet nélkül. Vagyis itt egyszerűen hivatali hatalommal éltek vissza a végrehajtó alantás tisztviselők, amiért a büntető bíróság előtt kell felelniök. A miniszter és az állam pedig nem fedhetik ezt a flagrns törvénysértést.

Ugy értesültünk, hogy a rend már meg is tette a bűnvádi feljelentést az illetékes ügyészségnek.

Ha kezet nyújtunk Németországnak, ne válaszoljon ökolcsapással

Francia vélemények a német válságról

Berlinből jelentik: A német nemzetiek megkísérik, hogy a porosz kormányt megbuktassák. Ecélból a német nemzetiek a porosz országgyűlésen bizalmatlansági indítványt nyújtottak be a porosz birodalmi kormány felügy., kereskedelmi és mezőgazdasági minisztere ellen. Ezek a miniszterek részint szocialisták, részint demokratá pártállásúak. A bizalmatlansági indítvány fölött holnap szavaz a porosz országgyűlés.

Érdekes, hogy a francia sajtó továbbra is kimerítően foglalkozik a német eseményekkel. Ma főleg a német pártok választási kiáltványait kritizálja a sajtó. A birodalmi kancellár kiáltványa a francia közvéleményben rendkívül kedvező benyomást tett. A lapok a kancellár szavait okosnak és megfontoltaknak tartják. Élesen kritizálják a párisi lapok a német nemzeti párt kiáltványát. A Petit Parisien többek közt ezt írja:

„A német nacionalisták teljesen elvesztették a fejüket és a birodalmi gyűlés feloszlátása háttartalan dühre ragadtatta a reakciókat.”

Az Oeuvre közli a nacionalista párt kiáltványát, amelyhez a következő megjegyzést fűzi:

„Nagy isten, ha a német nemzetiek birodalmi frakciójának proklamációja ilyen, milyen lesz akkor az ultranacionalistáké? Tisztán áll mindenki előtt, hogy olyan külpolitikának, mint amilyent a nacionalisták vezettek volna be, előbb vagy utóbb vérben és vasban kellett volna végződnie. Egyébként, — írja a lap — világosan megállapítható, hogy Stresemann a monarchia visszaállítására törekedett. Franciaország nem ajándékozhatja meg bizalmával azt a pártot, amelynek Stresemann a vezetője.”

A Petit Parisien megjegyzi, hogy a birodalmi gyűlés feloszlátása Stresemann vereségét jelenti és megállapítja, hogy Stresemann a legszélsőségesebb reakciók táborába sorozható.

A Le Quotidien vezető helyen foglalkozik a német eseményekkel és többek között azt írja, hogy Németországtól függ most, hogy Európa új korszakba lép, vagy sem. Az Ere Nouvelle vezércikkében ezt írja: „Mi semmit sem kívánunk Németországtól, csak azt, hogy ha kezet nyújtunk neki, ne válaszoljon ökolcsapással.”

A német kommunista képviselők üldözésével és Höllein kommunista képviselő letartóztatásával kapcsolatban ma utabbi részletek kerültek nyilvánosságra. A politikai rendőrség vezetősége — ezek szerint a hírek szerint — a birodalmi gyűlés feloszlátása után azonnal elrendelte a körözlevéllel üldözött kommunista képviselők lakásán a házkutatást. A házkutatások során a rendőrség emberei csak Höllein képviselőt találták odahaza, akit azonnal bekísértek a rendőrségre, állítólag azért, hogy kihallgassák. A rendőrségen azonban nem hallgatták ki, hanem letartóztatták és rögtön átkísérték a fegyházba.

Értesitem

t. megrendelőmet, hogy az őszi idény angol szövet különlegességei válogatott mintákban, kizárólag egyes ültönyök raktáromra megérkeztek

CSOVITS uri divat-szabó
Str. Rimanóczy-utca 4

APOLLÓ MOZGÓ

1924 okt. 24—26-ig péntektől — vasárnapig

PAT és PATACHON

Leányszoktetés akadályokkal című 6 felvonásos vígjátékban.

Ezt megelőzi: Egy kitűnő **Cameo burleszk.**

Öngyilkosságot kísérelt meg Vaitoianu öccse

Bukarestből jelenti a Rador: Vaitoianu miniszter öccsét, Alexandru Vaitoianu tábornokot, aki az ismeretes utlevélpánamában részes, tegnap az ügyészség utasítására letartóztatták. Egyes bukaresti lapok ez ügygel kapcsolatban azt a hírt közlik, hogy a közlekedésiügyi miniszter távozik állásából. A Lupta szerint e hír nem felel meg a valóságnak, Vaitoianu miniszter nem mond le, ezzel dokumentálván, hogy nem részes az utlevélpánamában.

A vizsgáóbíró tegnap hét óra hosszat hallgatta ki Vaitoianu tábornokot a Petrolul National elnökét. A tábornok hangsúlyozta ártatlanságát és tagadta bűnrészességét. A kihallgatás után Vaitoianu tábornokot szembesítették Piliptoviai, Ha almb és Georgescu vádlottakkal. A szembesítéskor egymást kölcsönösen vádolták.

Éjjel két óraker hirdette ki a vizsgáóbíró Vaitoianu és Georgescu előtt a letartóztatást. Vaitoianu ájultan esett össze. Sokira terítették magához, amikor is átszállították a vacaresti fogházba.

Vaitoianu tábornokot, a miniszter öccsét tegnap hallgatta ki a vizsgáóbíró. A tábornok a kihallgatás során alkalmát kerítette, hogy megszököjön, azonban az ajtónál egy rendőr feltartóztatta és visszakísérte. Erre egy őrizetlen pillanatban revolvert rántott és magára lőtt. Második lövésre már nem volt idő, mert a jelenlevő Orasteanu rendőrkapitány leszerelte. A sebesülése csak könnyebb. A vacaresti kórházba szállították.

Az ügyészség dr Löblé László elleni feljelentéseket a rendőrséghez tette át

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy dr Löblé László két hitelezője, az Economia és a Banca Frontiera részvénytársaságok bűnvádi feljelentést tettek dr Löblé László ellen.

A Banca Frontierának lapunkban szösz szerint közölt feljelentésére jogászai körökből az alábbi véleményt kaptuk:

Véleményem szerint a Banca Frontiera feljelentésében előadott tényállás hiányos és nem egészen világos; ezért majd csak a rendőrségi nyomozat befejezése után lehet az ügyben állást foglalni. Mert a feljelentésből hiányoznak azok a tényállások, amelyek a Btkv. szerint a hitelezési csalás megállapításának a kritériumát képezik. A törvény szerint ugyanis, csalásnak tekintik, ha valaki, hábar csalási célzat nélkül, ravasz fondorlattal más tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart avégett, hogy attól magának, vagy másnak jogtalan vagyoni hasznhoz szerezzen, valakit fondorlattal tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ez által annak, vagy másnak vagyoni kárt okoz, — vagyis a közönséges csaláshoz csupán másnak fondorlatos tévedésbe ejtése képezi a bűncselekmény egyik tényálladási elemét, addig a hitelezési csalásnál a törvény másnak ravasz fondorlattal való tévedésbe ejtését kívánja meg.

Nem szólva tehát arról, hogy a panaszos feljelentésében dr Löblé László ellen egyetlen olyan tényállást sem hoz fel, melyből a ravasz fondorlattal való tévedésbe ejtés következtethető volna, ez a körülmény annál is inkább lehetetlen, mert a panaszos maga egy bankvallat; tehát a kereskedelmi képzettség és képesség legmagasabb fokon álló személy, akinek a kereskedelmi ügyletek terén könnyű szerrel való tévedésbe ejtése el sem képzelhető. Az egész ügy véleményem szerint nem egyéb, mint egy balsikerű hitel történet eladás, mely tisztán a polgári bíróságok hatáskörébe tartozik és olyan társadalomban, ahol erősen kifejedt jogérzet, mint vezető printipium alakult ki az egyének gondolkodásában, az ilyen ügyeknek bűnügyi utra való terelésétől főleg azonban a feljelentésnek sajtó útján való publikálásától annál is inkább tartózkodnak, mert a feljelentésnek egész terjedelemben való közzététele illetőleg a panaszos beadványának a hatóság engedélye nélkül való nyilvánosságra hozása maga is, amennyiben súlyosabban büntetendő cselekmény nem forog fenn, 3 hónapig terjedhető fogházzal és 10.000 leig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Véleményem szerint tehát a feljelentésnek lapok útján történt közzététele csakis erkölcsi presszió gyakorlása végett történt. Az ilyen támadásokkal szemben a panaszoltoknak nem áll más eszköz rendelkezésére, minthogy egyrésztől saját érdekében sürgeti az ügy befejezését, amit értesülésem szerint a panaszolt már meg is tett; mert a rendőrségen már a mai napon kihallgatása végett jelentkezett; másrésztől esetleg a bírósághoz fordul a feljelentés tiltott közzététele, esetleg rágalmazás vagy hamis vád miatt.

Megkérdeztük magától dr Löblé László urat is,

hogy mit szól a feljelentésben foglaltakra, aki a követezőket adta elő:

— Igaz ugyan, hogy f. évi aug. 16-án kelt követezővel külföldre való szállítás mellett román fuvar és vámentesen, ab. Kötégán állomásra megvettem a Banca Frontierától 26 vagon fát 90 napi hitelle, a vám- és fuvarbérlek előzetes lefizetése mellett. Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy az ügyletet nem közvetlenül, hanem ügynök útján kötöttem meg; aki a vele történt megállapodás alapján a Banca Frontiera követezővel nekem kézbesítette anélkül, hogy a bankkal én a követezővel kézbesítése előtt szóba is állottam volna. Ez az ügylet tehát a vételár hitelezése mellett történt, olyan szabályszerű ügyletet képez, mint a többi korrekt összes ügyleteim.

— Hogy a fát külföldre szállítottam és nem a saját üzemeimben használtam fel, ezt sem a Banca Frontiera, sem senki más a terhemre nem írhatja, mert magából a követezőből megállapítható, hogy a fát fuvar és vámentesen ab. Kötégán állomásra, vagyis külföldre szállítás céljából vettem.

— Valótlan a feljelentésben foglalt az az állítás, hogy a fa vételárát zsebre vágтам, mert arra még ma is elszámolásban vagyok a vevőmmel; valótlan az is, hogy én akkor, amidőn az ügyletet kötöttem, a fizetése képtelenségemet már tudtam; hisz köztudomású, hogy a kényszerégyezési eljárás csak október 3-án, tehát 6 héttel később és azért voltam kénytelen megkérni, mert egyik hitelezőm a többi rovására, követelésének biztosítása végett előnyt akart szerezni magának.

— Valótlan a feljelentésben foglalt az az állítás is, hogy az adósságaim 37.000.000 leit tesznek ki. Mert a tartozásaim összegét a kényszerégyezési eljárás megindítása iránt beadott kérvényemhez csatolt mérleg tünteti fel; e szerint pedig a tartozásaim összege cca. 22.000.000 leit tesz ki.

— Az ellenem tett feljelentés tehát minden alapot nélkülözve jogtalan támadás, mely miatt a szükséges lépéseket a bíróságnál meg fogom tenni.

Kihallgatta a vizsgáóbíró az ujlaki kasszarebló társát is

Kajdi tagadja, hogy része volna a lopásban

Tegnap hallgatta ki Palánkay Károly táblabíró, vizsgáóbíró Kajdi Lászlót, akit együtt tartóztattak le Opris Sevérrrel, az ujlaki jegyző fiával.

Opris Sevér ugyanis a belényesujaki jegyző fia és a község pénztárából hetven-ezer lei készpénzt lopott el. A társa Kajdi László ctitani tanító volt, akivel elmúlták a pénzt.

Kajdi erősen tagadta a vizsgáóbíró előtt, hogy része volna a lopásban.

— Én szabadágon voltam Váradon — amikor egy reggel Opris Sevérral beállított a lakásomra és hívott, hogy menjek vele ruhát vásárolni. Este meg mutatni hívott és amikor mámorosak voltunk autóra ültünk, hogy egy szatmármegeyi fauban meglátogajuk Opris ideálját. Az uton az autót defektus érte, visszajöttünk Váradra. Itt láttam, hogy Oprisnál sok

pénz van és háromezer leit kértem tőle csizmára, mert október 15-én be kellett volna vonsulnom katonának.

— Azután megint autóval Nagyenyedre mentünk. Onnan Bukarestre. Amikor a pénz már fogyni kezdett, akkor Nagyváradra jöttünk. Elfogyott a pénz és Opris csak akkor mondta nekem sirva, hogy a község pénztárából lopta el. Arra kért, hogy menjek el az apjához és kérjem meg bocsáson meg neki és vonja vissza a fejeletést. Én ki is akartam menni, de már előbb letartóztattak.

Kajdi tagadja, hogy része volna a lopásban és mindennel Oprist okolja. A vizsgáóbíró folytatni fogja a kihallgatásokat.

Barchendek, flanellek
legnagyobb méretben **Leiner Mártonnál**

Harisnyák, keztyűk, selyemsálak,
nyakkendők nagy választékban

Szenszki Miklós

divatárú üzletében 1650 Sas-passage

„Hófehérke” áruház

Nap- és Esőernyő-

osztálya

Piata Unirii (volt Szent László-tér)
Fekete Sas épület

e héten megnyílik!

MOLNÁRNÁL

Ferdinánd király (Rákóczi)-út 9. szám

Prima	Flohr harisnya	69	Lei
	Muslin harisnya	88	Lei
	Szines ingek	210	Lei
la la	Szines ingek	265	Lei
Prima	Zefir ingek	300	Lei
	Zefir ing, divat minták	375	Lei
	Frack ingek	350	Lei

NYAKKENDŐK

divaternyők, bőr- és szövött keztyűk
ORIASI VÁLASZTÉKBAN

Nagyvárad gyűjtőinek magántulajdonában
vannak a legszebb és legértékesebb
régí porcellánok és üvegek az egész
országban.

Országos szenzáció lesz tehát
a

Porcellánkiállítás

amelyet megnézni idegenből is jönnek ide, tehát nem lehet egy nagyvárad lakos sem, aki ezt a kiállítást meg nem nézné.

A NAGY CIPŐELÁRUSÍTÁS!
GONDA TESTVÉREK Cipőáruházában Bulv. Regele Ferdinand 5
vevőink egyenes kívánságára meghosszabbították, hogy ezen kedvező alkalmat mindenki kihasználhassa. — Túlhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő női-, férfi- és gyermekcipőket minden elfogadható árban elárusítjuk. — Wimpasingsi hó- és sárolpók legjobb minőségben.

Visszavonják a zsidó orvos-növendékek kitiltását a szegedi egyetemen

A Szentegylet kiszolgáltatja a zsidó hullákat

Budapestről jelentik: Annak a nagy porf felvert ügynek hullámai, amelyek a szegedi Ferenc József tudományegyetem orvosi fakultásának határozata nyomán támadtak, minden valószínűség szerint rövidesen elsimulnak és az egyetemen helyre áll a rend és nyugalom. Az egyetemi hatóságok ugyanis megtalálták annak módját, hogy az orvosi fakultás vonja vissza meggondolatlanul hozott határozatát, amellyel a zsidó hallgatókat eltávolította a bontani gyakorlatok látogatásától.

Csengeri János dr. rektor szerdán délután 5 órákor rendkívüli ülésre hívta össze az egyetem tanácsát. Az ülés fél nyolcig, tehát két és félórát tartott és egyetlen tárgya a hullabotrány volt. Az egyetemi tanács örömmel vette tudomásul a szegedi zsidó Szentegyletnek az orvosi fakultás ismeretes felhívására adott választ, azt kielégítőnek találta, de a konzekvenciák levonását átengedte az érdektelt orvosi fakultásnak magának, amely csütörtökön szüneti rendkívüli gyűlést tart, hogy visszavonja azt a határozatát, amellyel a zsidó hallgatókat a bontani és kórbontani gyakorlatoktól eltávolította.

A rendkívüli tanácsülés után Csengeri János dr. rektor, a hullabotrány ügyében a következő felvilágosítást adta az újságíróknak: A Szentegylet október 17-én kelt válasza szerint, amelyet az egyetem ma kapott kézhez, határozottan kijelenti, hogy abban az esetben, ha a törvény úgy rendelkezik, hogy a hozzátartozók nélkül elhunyt zsidó egyének hullái az egyetem kívánságára kiadandók, a Szentegylet meghajlik a törvény rendelkezései előtt. Így tehát a válasz alapján megvan a kérdés békés elintézésének a lehetősége, ha a Szentegylet ezen kijelentést nem tekinti pusztá szónak. Az egyetem orvosi kara rendkívüli közgyűlést tart, azon ismét foglalkozik a kérdéssel és minden bizonnyal revokálni fogja azt a határozatát, amellyel a bontani gyakorlatok látogatásától feltétlenül eltávolította a zsidó hallgatókat. Az egyetem orvosi kara ezután varázsozó álláspontra helyezkedik abban a tekintetben, hogy a Szentegylet miként alkalmazza álláspontját a gyakorlatban.

Egy zsebtolvaj a közönséget okolja, hogy bűnre tévedt

Mellinger Dezső intervjuát ad

Nagy feltűnést keltett a multkor egy titokzatos levél, amelyet egy kis fiú vitt el Bejan kapitány lakására és amelyben egy 1000 dolláros csekk és 4500 lei készpénz volt. Előbb már jelentkeztek is a károsultak Izsák Hermann szatmári és Hirsch Jakab marosvásárhelyi kereskedők. A rendőrség bevezette a nyomozást és a gyanu Mellinger Dezső rovtottmultu fiatalemberre esett. Dacára, hogy a kár megtért, a rendőrség folytatta a nyomozást és Márk detektív tegnap a tettest a szatmári állomáson letartóztatta.

Az ügyészégi fogházban találuk Mellingert. Nagyon „letörve” ül egy széken.

— Nem vagyok én bűnös, — mondja. — Törzsem voltam, amikor a lopásokat elkövettem. Másfél liter rum volt bennem. Amikor kijózanodtam, ott találtam a zsebemben a csekket, meg a pénzt. Hát ha gazember vagyok, nem meglógok a pénzzel? A csekkért már ígértek százezer leit is.

— Nagyon bántott a lelkiismeret, — folytatja — egy héti magamnál tartottam az egészet, aztán elküldöttem Bejan kapitány urnak. Azt olvastam az újságban, hogy a szegény Izsák jajgatott és tépte a haját, hát nekem ne jajgasson.

Azután élénkebb lett.

— Higgye el szerkesztő ur, az egésznek a közönség az oka. A multkor egy bolt előtt állók, kijön egy ur és vagy nyolc ötszázat a kabátja külső zsebébe gyűr. Kisértésbe jöttem, hogy kiemelem. De győzött a józanság.

Most már egészen dühös lett.

— Pedig sivákok mind. Ott van egy marosvásárhelyi Hirsch Jakab. Nem is volt a zsebében, csak hat darab ötszázat. Az három ezer lei. A rendőrségnek meg 4500-at jelentett be. Hát annyit küldtem el. Tessék elhinni, még rá is fizettem erre 1500 leit, hogy ne legyen baj!

— Sok meg elveszti a pénzét, aztán azt mondja, hogy kilopták a zsebéből. Mindenért beannunket

okolnak. Hát tessék megmondani, ki a nagyobb gazember.

Mondom neki, hogy ne busuljon, lehet, hogy felmentik.

— Az ki van zárva. A büntetőtörvénykönyv nem engedi.

Azután barátságosan kijelentette, hogy majd elolvassa, hogy mit írunk róla.

A folyosón egy fiatalember áll. Kihajol az ablakon és lekiált a fogházudvarra egy sétáló rabnak:

— Te, itt a Dezső is. Mindjárt lemegy.

Mert a Dezső volt már itt. Csak néhány hónapja szabadult ki.

A rab odalent vigyorgott örömeiben, hogy jön a Dezső is. . . . Az pedig savanyu arecal mászott le felé a lépcsőn.

ÚJDONSÁGOK

* A külföldi kölcson. Bukarestből jelentik: Illetékes forrásból nyert értesülés szerint az Oromolu által Londonban megkezdett külföldi kölcson tárgyalások sikerrel kecsesgetnek. A szóbanforgó kölcson harminc millió font sterlinget tenne ki, ami a lei mai kurzusa mellett huszonnyolc millió leinek felel meg. Ebből az összegből tizenöt millió fontot készpénzben, az összeg hátralévő részét pedig vasuti és postai anyagban vennék fel. Egyelőre nem képezte megbeszélés tárgyát a nyújtandó garancia kérdése, sem a többi feltételek megállapítása, mert a londoni piac ezidő szerint a görög és német kölcsonok ügyével van elfoglalva. A kölcsonre vonatkozó összes előkészületek megörténtek és a jövő hónapban, amikor Oromolu és Brattianu Vintila Londonba utaznak, az meg is lesz valószínű.

* Az árviszsgáló bizottság új tagjai. A Kereskedelmi és Iparkamara a spekulatív törvény értelmében az árviszsgáló bizottságba a következőket delegálta: Bérkocsi-ügy: Szakács Jenő, autó: Andriksa Kálmán, hotel: Waiszlóvich Emil, kocsmas és bodega: Guttmann Ignác; fürdő: Schwartz Béla. Tekintettel arra, hogy a tárgyalásokon a kiküldött tagok saját ügyeikben inkompatibilisek, a város kéri, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara több tagot delegáljon.

* Két és félmillió vámpér a törvényszéken. A Gerő és Friedmann szállító cég útján a mult év nyarán, két vagon papírzsák érkezett a nagykarolyi malom részére. A küldeményt papírképen vámozták el és 8832 lei vándijait szabták ki. A vámfőnök azonban az ellenőrzésen azt állapította meg, hogy a zsákok nem papírból, hanem jutából vannak és hamis bevallás miatt két és félmillió lei büntetést rótt ki a cégre. Ezt a határozatot megfellebbeztek és a miniszterium a zsákokat megvizsgáltatva megállapította, hogy annak nyolcvan-százaléka papír és törölte a büntetést. A vámfelterjesztése azonban egy másik ügyosztályhoz érkezett, amely kiróta a 2 és fél millió lei büntetést. Most az egész zavaros ügy a törvényszék Dobos tanácsa elé kerül, amely a mai tárgyaláson elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

* Gyermekek! Ha jól viselitek magatokat, egy vasárnap a délelőtti matinén megnézhetitek a kis Jackie Coogant.

* Holnap befejeződik a házhelyosztás. Szeptember vége óta tárgyalják a házhelyek iránt beadott kérelmeket. Az összes jegyzőkönyveket dr. Chisiu Jenő törvényszéki jegyző vette fel a felekkel és a hatalmas munka most már befejezéshez közeledik. Eddig több mint kétezer igénylővel vett fel jegyzőkönyvet dr. Chisiu, aki a házhelyosztásról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Még ma, meg holnap folynak a tárgyalások. A T, U, V és Z betűsök kérvényeit foglalom jegyzőkönyvbe. Akik nem jelentek meg a tárgyaláson, azok természetesen kimaradnak az igényjogosultak táblájáról. A jövő héten rendezem az iratokat és az összeállítandó bizottság elé viszem,

amely a jegyzőkönyvek alapján határoz. A felebbezéseket a megyei bizottság tárgyalja le. Az összes írásbeli munkálatok november 15-ig befejeződnek és ha kedvező idő lesz január elejéig ki is jelöljük a házhelyeket. Egy-egy igényjogosult 1000 négyzetméter házhelyet kap. Elmondotta még dr. Chisiu Jenő, hogy egyik lap október 16-iki számában Jónás gazdasági tanácsos olyan nyilatkozatot tett, mintha Petrini vezérigazgató utasítására a házhelyeket a városi tanács osztaná szét. G. G. Orgescu Valcea táblabíró az agrárbizottság elnöke most annak a közlésére hatalmazza fel, hogy a házhelyeket kizárólag az agrárbizottság osztja szét.

* Helytelen öndiagnózis áldozata lett a bihari körorvos. Tragikus körülmények között hunyt el vasárnap este a Bihar megyei köz-kórházban dr. Bürger Bertalan bihari körorvos, huszonhat éves korában. Dr. Bürger a hosszunapi ünnepeket Nagykárolyban lakó édesanyjánál töltötte. Magas lázzal érkezett haza körülbelül tíz nappal ezelőtt Biharra. Saját maga diagnosztizálta betegségét, de helytelenül, mert azt hitte, közönséges influenzája van, holott későbbi orvosi megállapítás szerint vehemens tifuszinfekció okozta lázas állapotát. A fiatal orvos már betegségének előrehaladott stádiumában szőlőt evett s úgy látszik, ez vált végzetessé betegségének lefolyására. Mikor egy héttel ezelőtt Bürgert a kórházba beszállították, állapota már válságos volt. Holttestét tegnap szállították haza Nagykárolyba.

* Gyermekek! Aki jól tanul, az eljehet vasárnap délelőtt a Dorian-filmszínházba megnézni a „Kis árva”-t, Jackie Coogannal.

* Trockij nagybeteg. Berlinből jelentik: Moszkvai jelentések szerint Trockij állapota aggodalomra ad okot.

* Öt nap múlva, 28-án, kedden lesz a szezon legnagyobb művészeseeménye: a Rubinstein-koncert.

* Froreich megőrült? Sopronból jelentik: Froreich lelkiállaga teljesen megrendült és viselkedése kezd abnormalis lenni. Félő, hogy elméje elborult.

* Tiltakozás egy francia léggömb lefoglalása miatt. Párisból jelentik: A francia kormány jegyzékben tiltakozott a németeknél az „Anjou” francia léggömb lefoglalása miatt, amelyet német területre szállítottak. A jegyzékben hivatkoznak arra, hogy legutóbb a Zepelin III.-nak megengedték, hogy átröpüljön Franciaországon és most a németek megsértik a nemzetközi egyezményt.

* Hivatalvesztésre ítélt jegyző. Bihar megye fejelemi bizottsága tegnapi ülésén Gyuricza Adám szentjánosi jegyzőt hivatalvesztésre ítélte, mert felesleges hatóságának engedélye nélkül három héttel Magyarországon tartózkodott.

Régi szinkor

udvarban a

HEIMANN-KERTBEN

bejárat a sárga lobogónál

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 3.

Több ezer méter

téli kabát kelme!

Három egység árban, minden szinben méterje

510-660 és 800 lei

Minősége utólérhetetlen!

Eladása hétfőn reggel kezdődik.

Barna Jenő

* Kuszenda Frigyes rendőrtiszt tragikus halála. Kuszenda Frigyes rendőrtiszt még a régi gárdából való volt és 18 évig állt a nagyváradai rendőrség szolgálatában. Kuszenda Frigyes hétfőn rosszul érezte magát, de még ellátta a szolgálatát beteg, aztán hazament és lefeküdt. Az orvos megállapította, hogy tüdőgyulladás van a veszedelmes betegség csütörtökre végzett vele. Kuszenda Ferenc a kihágási ügyosztálynál volt beosztva s kötelességét lelkiismeretesen, becsülettel végezte. Négy tagu családot hagyott hátra. Harmadik gyermeke három héttel ezelőtt született. Temetése szombat délután fél 4 órakor lesz a Holdvilág-utca 2. d) szám alatti gyászházból.

* Az Astra közgyűlése. Az alapszabályok 41. §-a értelmében összehívjuk az Astra kultúregyesület oradea-marei tagozatának évi közgyűlését, mely f. évi október hó 25-én d. u. 5 órakor lesz megtartva a megyei prefektúra kistermében. Kértenek az összes, a tagozat területén lakó tagok, hogy a közgyűlésen résztvevni szíveskedjenek. Napirend: 1. Évi jelentés a tagozat működéséről. 2. Pénztári jelentés. 3. A költségvetés megállapítása 1925. évre. 4. Az egyesület működésének előmozdítására vonatkozó megbeszélések. 5. Titkárság választása. 6. Esetleges indítványok. Oradea-mare, 1924. okt. 23-án. Dr. Aurél Lazar s. k. elnök, dr. Stefan Munteanu s. k. titkár.

* Gyermekek! Minden jó fiút és kisleányt elengednek a vasárnap délelőtti matinéra Jackie Coogant megnézni a Dorian filmszínházban.

* NAC—Egyetértés bajnoki, előzőleg fél 2 órakor Törekvés—Sámson bajnoki mérkőzések lesznek vasárnap a Rhédey-kerti sporttéren. Sámson csapata ezuttal játsza első bajnokiját Váradon, tekintettel, hogy a Sámson vasárnap győzelmet aratott az NSE felett, a mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg.

* Véres verekedés egy darab kenyér miatt. Hegyközsáldobágyon e hó 20-án Lucskai Bálint elment anyósához Jakab Mihályhoz, hogy attól visszakérje a neki kölcsönadott fél kenyert. Az asszony elutasította azzal, hogy most nincs kenyer. Heves vita fejlődött ki köztük, mire az öregasszony felkapta a mángorlófát, hogy azzal Lucskaira sújtsa. Az elvette az öregasszonytól a dorongot. A verekedés zajára berohant a szobába Lucskai két sógora, Jakabné két fia Benedek és Antal és lefogták Lucskait, majd amikor az az ajtón kifelé ment, Jakab Benedek egy késsel háromszor megszúrta. Csodálatosképpen nem láttak vért és a másik sógor Antal, hogy befejezze a megkezdett művet, a mángorlófával többször főbeütötte Lucskait, aki ott esett össze. A csendőrség azonnal letartóztatta és a nagyváradai ügyészségre szállította a két testvért. Lucskait pedig súlyos sebeivel beszállították a kórházba.

* A Nagyvárad Agrár Takarékpénztár r. t. ezuton közli részvényeseivel, hogy a régi korona névértékű részvényeket, valamint a forgalomban lévő ideiglenes elismervényeket a hivatalos órák alatt, új kibocsátású részvényekre becserele. Együttal felhívja a t. részvényesek figyelmét arra, hogy az intézet az 1924. évi osztalékot csak az új részvények szelvényei ellenében fogja annak idején kifizetni.

* Halálozás. Szivák József gazdálkodó 72 éves korában elhunyt. Temetése ma, pénteken délután 2 órakor megy végbe a baptista vallás szertartása szerint a kertész-utcai gyászházból.

* Az érkeserői házhelyek ügye. Az érkeserői római katolikus egyház részére javadalmi földeknek 63 holdat hagyott meg a járási agrárbizottság. Ezt a határozatot a parasztok megfellebbezték és kérték, hogy 26 holdat sajátítsanak ki házhelyek céljaira. Tekintettel azonban arra, hogy a házhelyigényeket a faluban más helyről is ki lehet elégíteni, a megyei agrárbizottság elutasította tegnapi tárgyalásán a parasztok fellebbezését.

* A Ciontemplomban az istentisztelet péntek este háromnegyed 6 órakor kezdődik.

* Az Egyetértés tornaünnepélye a Jacobi Dudi emlékalpra. Vasárnap este 8 órakor a Kath. Körben lesz megtartva az Egyetértés tornaünnepélye, amelynek műsorán szerepelni fognak a női és férfi tornászok is. Az emléksbeszédet Stotter Aladár (Kolozsvár) tartja, tekintettel a nemes célra, felülvezetéseket is gyűjtünk és hírlapilag nyugtázzunk. Jegyek elővételben Balogh János-cégnél; helyárak 10, 15, 20, 25, 30 lei.

* A Kath. Népszövetség aradi nagygyűlése. Az erdélyi Kath. Népszövetség aradi nagygyűlésére Nagyváradról kétszázán és a nagyváradai egyházmegye 78 községéből mintegy 1500-an jelentkeztek. A püspökség minden előkészületet megtett, hogy ez a nagy tömeg át tudjon menni Aradra és a CFR. üzletvezetőségénél külön kocsikat kért, amennyiben külön vonatot nem tudna az átrándulók részére bocsájtani.

* Meinl-féle pergelt kávé naponta frissen kapható csak a Wurst-cégnél Reg. Ferdinand-uton.

* „KEGYELET” a Sas alatt.

* Sanint: Arcübasevtől, Germinalt: Zolától megvételre keresi a Hegedüs Hirlapiroda.

* Bevásárlási utamról hazaérkeztem a legelegánsabb modellekkel. Moskovits Etelka.

* Tenta, toll, itató legfinomabb külföldi gyártmányok a legnagyobb választékban a Hegedüs Hirlapirodában.

A Weisz és Miklós

fényképészeti műterem tudatja a közönséggel, hogy a téli szezon beálltával fényképeket a legszebb kivitelben, jutányos árak mellett készít. Midőn a Flegman-cég kirakatában legújabbban megjelent képekre a közönség figyelmét felhívjuk, értesítjük a közönséget, hogy esti felvételeket villanyfény mellett a legszebb kivitelben készítenek. A műterem egész nap fűtve van. Lift áll rendelkezésre.

* A lipcei vásárról nagy mennyiségű szőrmeáruval megérkezett Leichner szűcsmester Str. Ciorogariu (Uri-utca) 4.

* Legjobb villanykörtel telefonkészülék és manometer raktáronál nagyban és kicsinyben. Telefon és villanyzerelést, minden fémipari és eszterga munkát, javításokat igen szolid áron vállal Rajz Andor elektromechanikus Szalárdi-utca 9.

Darvas harisnyát a legjobbak.

* Szőrmeáru vásárlásnál 10% engedmény Leichner str. Ciorogariu 4.

* Ki árusít gyermek, fiu és leánycipőt? Csak a „Fecske” áruház Zsigmond és Adler Str. Nic. Jorga (Zöldfa) 8. sz.

* Özv. Stern Rezsónénél Str. Avram Iancu 16. (v. Kossuth-u.) babakelengyék és gyermekfehérnemű különlegességek.

* Eredeti francia női antilop keztyűk minden színben 320 lei. Bőrkeztyűk elsőrangú minőségben 250 leittől az Old Englandban.

* „Az egyedül biztos, enyhe hashajtó a Purgó.”

* Tanuló villamosbérlet megnyitás november 1-től kizárólag a Hegedüs Hirlapirodában történik.

* Bőrkabátok a legszebb, legolcsóbb Leichner szűcsnél Str. Ciorogariu 4. sz.

LEGUJABB

Két német kommunista képviselőt letartóztattak

Berlin, október 23. A Rothe Fahne jelenti: Stuttgartban Maslowski, Brémában pedig Eppstein kommunista képviselőket letartóztattak.

Elfajulnak az angol választási harcok

Londonból jelentik: A liberálisok és konzervatívok a munkás csoportok ülésait következetesen megzavarják és részben megakadályozzák. Macdonald kijelentette, hogy a munkáspárt a liberálisok megsemmisítésére törekszik és nagyon örülne, ha a parlamentben csak két párt lenne és a liberálisok eltűnnének.

Bethlent akarják továbbra is a kiscigárdák

Budapestről jelentik: Bethlen és Nagy-Atádi ma folytatják a tanácskozásukat. Az Új Nemzedék szerint Nagy-Atádi reményli a megegyezést a kiscigárdák és a miniszterelnök között. A lap értesülése szerint a kormány rekonstrukciója csak napok kérdése. Bethlen marad a kormány élén, mert a kiscigárdák is szükségesnek tartják, hogy Bethlen a helyén maradjon.

TOZSDE

Zürich, október 23. Nyitás: Berlin 10 0-a 123 fél, Newyork 519 hétny., London 2841 egyen., Páris 2721 egyen., Prága 1547 fél, Budapest 0.0068, Bukarest 292 fél, Bécs 0.0073 egyen.

Bukarest, október 23. Zárlat: Devizák: Páris 930, London 798, Newyork 177, Róma 777, Zürich 34, Bécs 25, szokol 52.

Vahuták: Font 800, frank 930, svájci 34, lira 770, dinár 250, dollár 177, osztrák 25, magyar 23, szokol 510.

Zürich, október 23. Zárlat: Berlin 10 0-a 123 fél, Amsterdam 204 háromn., Newyork 520, London 2342, Páris 2725, Milánó 2262, Prága 1550, Budapest 0.0068, Belgrád 755, Bukarest 295, Varsó 100, Bécs 0.0073 egyen.

Budapest, október 23. A csütörtöki értékpapírok zárlatai. Ang.-Magy. 42, Magyar H. 425, Leszám. 61, Salgó 430, Államvasut 445, Keresk. b. 1040, Pesti Hazai 2880, Borsod-Misk. 128, Első Bp. gőz 112, Beocsini 790, Borsodi sz. 87, Kőszén 2610, Urkányi 720, Fegyver 895, Olasz. 21, Rima 117, Ganz-D. 1980, Ganz-V. 1010, Láng 87, Izzó 695, Papir 34, Hungária műtr. 92, Karton 100, Adria 1030, Cukor 1975, Östermelő 170, Osztr. H. 145, Városi 77, Georgia 319, Oceán 20, Lipták 19, Lignam 52, Ofa 477 fél, Nasici 1850, Zabolai 59, Trósz 155.

DIÁKEGYENRUHÁK ÉS SAPKÁK

KÉSZÜLNEK
GERGELY GYULA
ÜZEMÉBEN
BUL. REG. FERDINAND-NÉ 53.

DIVATSZÖVET

ujdonságaimból a legelegánsabb ruhákat készítem szolid árban

PACSAY uri szabó, Bulv. Bucurestilor (Starovesky-u) 27

Costüm és kabátstülkövek a legolcsóbban **Leitner Marlonnál**

SUCHARD

CSOKOLADÉ

HÁZTARTÁSRA ÉS NYERS ÉVÉSRE

Aki nem tudja, hogy miért érték az antik porcellán, aki nem tudja egyáltalában, hogy mi a régi porcellán, aki összehasonlítást akar tenni saját és mások gyűjteményei között, aki nem tudja, hogy lakásában, a használatban levő porcellánok között nincs-e nagy értéket jelentő darab és végül aki szípet átni, gyönyörködni és tanulni akar, az a

KERESKEDELMI CSARNOK nagytermében rendezett **Porcellánkiállítást** nézze meg!

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek: Rózsika lelkem, operettjodonság, előőr B) bérlet.
Szombat d. u.: Lila akác, olesó helyárrakkal.
Szombat este: Rózsika lelkem, másodsor, bérleten kívül.
Vasárnap d. e.: Munkáseleadás.
Vasárnap d. u.: Három grácia, mérsékelt helyárrakkal.

Rózsika lelkem. Teljesen kézen járja az operettársulat Farkas Imre új operettjének, a Rózsika lelkemnek ma esti bemutatóját. A rendkívül kedves és költői vénával megírt librettó, a hangulatos zeneszámok és a szebbnélsebb táncok olyan sikert biztosítanak ennek a kitűnő énekdarabnak, amilyen az utóbbi időben kevés volt a nagyváradi színpadon. A darab főszereplői Biczó Margit, Barna Sári, Rohonczi, Bihari, Soós, Stoll és Madas számtalan alkalmat nyerne, hogy kiváló képességeiket teljes nagyságukban csillogtassák. Azok a táncok, melyeket a társulat kiváló balettmestere, Bihari Nándor, Biczó Margitnak, Barna Sárinak, Soósnak és Rohoncznak beállított, valósággal frapírozni fogják a közönséget. A direktió nagy áldozatok árán, fényes kiállítás keretében mutatja be Farkas Imre új darabját és különösen a harmadik felvonás vortulija lesz teljesen újszerű. A fordulatokban gazdag operettet Hetényi Elemér főrendező rendezte, a zenekart pedig Békefi Mihály karmester tanította be. A Rózsika lelkem pénteken a premierbérlek jogainak biztosításával B) bérletben kerül színre, szombaton és vasárnap pedig bérleten kívül, hétfőn A) bérletben megy.

KÖZGAZDASÁG

A Phönix biztosító társaság
mult évi mérlege

Külföldi biztosító körökben élénk feltevést kelt a *Steaua Românei Román Biztosító Társasággal* szoros érdekközösségben álló *Phönix Biztosító Társaság* mult évi mérlege, mely fényes eredménnyel zárult.

A *Phönix* (Wien) az 1923. üzletévben nagyarányú bevétel-zaporulatot ért el. Az összdíjbevétele huszonhét milliárd korona volt az előző évi nyolc milliárd koronával szemben. A társaság tiszta nyeresége a számadási évben másfélmilliárd koronára rug. E nagy eredményt még inkább növeli az a körülmény, hogy a társaság a nagytelít nemes valuta bevételeit 1:1 arányban számolja el, míg a gyenge valutákat figyelembe se veszi. A kárány az összes ágazatokban igen kedvező volt, ami a helyes kockázat-megválogatásnak tudható be. A legnagyobb díjbevétele a tüzbiztosítási ágazatban volt és pedig 20.567.860.345 koronára. A társaság 250% osztalékot fizet, azaz

10.000 koronát részvényenként, a 75.000 drb. részvény után tehát 750.000.000 korona kerül kifizetésre. Új számlára a társaság 223.062.213 koronát vitt át.

MOZI

Dorian-filmszínház. Ma pénteken kerül először bemutatásra „A kis árva” című kedves gyermek-dráma a most világkörüli haladó Jackie Coogannal a főszerepben. Nagyváradi mozilátogató közönségének nem kell már a kis Jackie Coogan nagy művészetét bemutatni, erről már volt alkalma „A fiacskám”, „Daddy”, „Twist Olivér” című filmekben meggyőződést szerezni. A kiváló Dorian-filmet megelőzi egy 2 felvonásos burleszk „Ham és a Hamhámok”. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Pat és Patachon. Harsog az Apolló-mozgó, rengek a faiak a nagy kacajtól... Megjelenik e két kiváló dán művész s már mosolyra kél mindenki ajka. S amikor ártatlan humorjuk meg-megcsillan, magukkal ragadnak mindenkit. A sok foglalkozásuk közt a mostani darabban mint pincérek és mint detektívek ragyogtatják páratlanul álló, istenáldotta tehetségüket. Vasárnapig maradnak itt barátaink.

NYILTÉR

Nyilatkozat a közönséghez!

Volt sógorom G. S. mint értesülök a Nagyváradi Estilap mai számában rólam oly családi természetű közleményt fog megjelentetni, amely magántermészeti és a nyilvánosságra nem tartozó intim dolgokat óhajt szellőztetni. Mint-hogy nincs okom arra, hogy szemébe ne nézzek a várható támadásnak, nem teszek lépést a közlemény megjelenésének megakadályozására, de kérem a közönséget, hogy a Nagyváradi Estilap ma esti közleményének elolvasása után fűgessze fel véleményét mindaddig, míg ebben az ügyben a várható cikk elolvasása után nyilatkozni nem fogok.

V. M.

Vacsora után

Irta: Bónyi Adorján.

Az asszony tágra nyitotta a szemét. Ugy nézte a férfit, mintha most látná először. Nem mozdult. Talán most nem is bírt volna megmozdulni.

— En öltöm meg az urát. Jól megfontoltam, jó előre kiszámítva, évekig készüldtem rá. Nem közönségesen, fegyverrel vagy méreggel, vagy pusztá kézzel, nem gavalérosan párbajban, hanem nagyon rútul, nagyon aljasul és nagyon különsképpen. — Egyszerre forró gyorsasággal kezdett beszélni. — Az elszánt és törhetetlen akarat, hogy el kell őt pusztítanom, akkor támadt bennem, amikor elvette magát feleségül. Megmérhetetlen és beszámíthatatlan szerelemmel szerettem magát. Még csak el sem mondhattam soha magának a szerelmemet, oly gyorsan és váratlanul jött a maguk kettőjüknek szerelmes találkozásuk, hirtelen egybekelésük. Ó, én sokkal különb ember voltam nála, én érdemelttem volna magát, én, aki erős és féktelen és szilaj kemény férfi voltam és mégis egy gyöngye, egy lányos, egy ingadozó test és lélek kapta ajándékul a maga nagy örömeit, gyönyörű kincseit. Éreztem, hogy minden áron el kell tipornom, mert erősebb vagyok és nálamnál jobban magát senki sem szeretheti. Olyannyira mindennekfeletti erővel élt bennem ez a szándék, mint maga az élet. Közönségesen eltávolítani: ez megtörik a maga akaratán; tudtam, hogy olyan kezekkel, amelyek meg-látszik a vér és a halál, nem nyulhatok maga után. A véletlen juttatott aztán hozzá az igazi uthoz, a legokosabb és legcsendesebb módhoz. Én csak követtem a sorsnak szörnyű ujjmutatását.

Az asszony eltűnik szájával hallgatta. — Ez már abban az időben volt, Jolán, hogy majdnem mindennapos voltam a maguk házában. Kitűnően vigyáztam magamra, senki rajtam barátságánál egyebet

nem láthatott. Csendes, jó ember voltam maguk között, pedig a visszafojtott és mérhetetlen szenvedésem akkor már lerántott a legpocékabb és legvadabb életbe. Borzalmasak voltak az éjszakáim, odabent a városban, bűnös és kegyetlen éjszakák, fekete lettem tőlük. Temetnem kellett a józanságomat, amely maga nélkül pusztító, üvöltő, rettentő erővel kintzött szakadatlanul. Ott lent a mocsarak között találkoztam aztán egy nővel. Gyönyörű ember volt ez az elveszett asszony. De nem hiszem, hogy éhesebb és szilajabb, emésztőbb és végzetesebb nőt nálánál ismert volna valaha ember. A bánat és a szenvedés kergetett hozzá, már pár hét múlva föleszméltem, csak azt láttam, hogy ennek az asszonynak a szerelmében a megsemmisülés felé rohanok, ennek a szépségnek a pokla fölemész, ha meg nem állók. Megállottam. És akkor gondoltam Ferencre... és erre az asszonnyra... először...

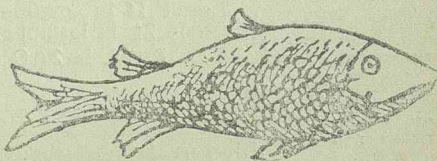
Felsőhajtott.

— Ferenc még a maga szerelmének békés szent virágai alatt is roskadozott, Jolán. Ezt a maguk házában hallottam, a házi orvosuktól. A doktor sok pihenést, kevés izgalmat, óvatos életmódot rendelt Ferencnek. Ferenc pár hónapig éljen úgy, mint egy engedelmes szelíd gyermek. Ferencnek ártalmas az ital, Ferencnek nem szabad nagy örömeinek, nagy lelkesültségeinek, nagy, férfias, boldog ujjongásainak lenni. Ferencnek békesség kell, alázatos meghunyászkodás testben és lélekben. Így mondta a doktor. Ohó, tehát Ferencnek ez kell. Különb Ferenc elpusztul. Különb Ferenc gyöngye szíve elpattan, mint egy kővel megdobott üvegedény. Ha akkor aztán én utána nyultam a kőnek, hogy összetörjem az ő üvegszívét. Kezdtém magammal vinni a városba. Megismerttem azzal a nővel. Az asszony bele-szeretett. Ferenc szerette magát, Jolán, de ennek az új asszonynak új szerelme mégis érdekelt, egyszerűen, mert férfi volt ő is és mi mindnyájan egyformák vagyunk. Előbb csak érdekelte, azután vonzotta, azután óhaja, vágya, élete, levegője lett ez a nő: a bűn. Belekergettem őket egymás karjaiba és a végzet ezzel már be is teljesült.

(Vége köv.)

Vadász & London

Naponta friss hal érkezik
1 kg. ponty 40 lei.

Üzleti könyvek

készen kaphatók, rendelés esetén 3 nap alatt szállítva, legfinomabb külföldi papíron, a legszebb és legjobb kivitelben, legelőnyösebb árban a

Hegedüs Hirlapirodában.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 2 lei
Hétfőig betölti 6 lei

Levelezés

Szilágyi kabát, egészen új, nagyon olcsón eladó. Calea Victoriei 43. 339H

OKTATÁS

Román, német francia és angol nyelvet tökéletesen, könnyű és gyors módszerrel olcsón tanít: Jean Goldberg, Str. Mărăști (Lázár Vilmos-u.) No. 3. Celea Dorobanilor (Rulikovszky-ut) sarok.

LAKÁS

Szép butorozott szoba idősebb uriembernek urcsaladnál kiadó. Cimet a kiadókba kér. 273

Alkalmazás

Önállóan főzni tudó minden hármagú családhoz magas fizetéssel felvétetik. Cim a kiadókban. 318

Megbízható inkasszót keresünk, aki iródatarkitást is végez. Steaua Romániai biztosító, Egyesületei-ter. 369

Jutányos árért bejártnak házhoz főzni, sütni vagy vasatni. Cimet a kiadókba kér. 374

Főmolnári állást keres azonnali belépésre szakképzett molnár, ki a vasm- és kereskedelmi malomokban teljes szakképzettséggel bír. Cim a kiadókban. 377H

Fiatal, ügyes segéd azonnali felvételre Schwartz Farkas Str. Vlahuța (Szent János-u.) 52. 375H

Adás-Vétel

Kiserleti dynamo-gép kézi hajtásra jutányos árban eladó. Str. General Holban (Széles-utca) 19. sz. 248

Eladó antik arany zsebkönyv, kulccsal huzó Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 297H

Jókabban levő 2 réz vagy vaságyat réz díszítéssel megvételre keresek. Cim a kiadókban. 320

Magánház (3 szoba, fürdő szoba), beköltözhető lakással eladó. Nilesz te ép 100-62 Schwartz-ház. 359

Gyalogép és szalagfűrés eladó. Gerber Ignátz, Str. Sztaroveszky 33. 355

Egy jókaban levő pedálos cimbalom helyszűke miatt olcsón eladó. Str. Scolaeleor (Iskola-u.) 18. Hofmanné. Ny.

Eladó filis csipkek, betétek, motívok, gipzsfilmek, motívok, kézimunka storkok, függönyök, arany és fehér terítők, diványpárnák, zseb kendők, abrosz 12 szalvétával, egy vég finom rumburgi vászon, kelim abrosz, nappali abrosz, egy 12 személyes porcellán, egy 6 és 12 személyes ezüst evőeszköz. Goblen-ek, szőnyegek, álló lámpa párnys. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. sz., jobbra. SZÁSZ. 977H

Nagy Singer és egy könyvek varrogép eladó. Str. Mori (Malom-utca) 8. 366

Gázcsöveket

a legjutányosabban raktárról szállít a
WEISS MANFRED RT.
Romániai vezérkép viselete a

FERROCOMERCIALA S. A. Romana, Nagyvárad

Nagyvárad, Lat. Szert. Káptalan
Jószágkormányzósága

ÁLLATELADÁS

A nagyvárad latin szertartású káptalan legnagyobb számú lovat (csikót) és tehenet (űszöt) ad el.

Venni szándékozik az állatokat folyó hó 27-től kezdődőleg hétköznaponként délelőtti 6-9 és délután 3-6 órák között az Össi-majorban (Biharszentandrás határában a nagyvárad marhavásártér közvetlen szomszédságában) megtekinthetik. A vételár azonnal fizetendő.

Nagyvárad, 1924. október 23.

Dr. Gerbert Ottó s. k.
jószágkormányzó.

Ha

német kisasszonyra van szüksége

Ha

Erdélyben elakar helyezkedni

bármelyik vidéki lapban hirdetések felvételére
Hegedűs Hirlapiroda

Regatul România deleg. ex. judecătorească Aleșd.

Nr. 239/1924 ex.—G. 4755/1924.

Publicațiune de licitație.

Subsemanatul executor judecătorească aduc la cunoștință publică ca lucrurile următoare, 1 cassa de fier, masă de birou etc. care s'au prețuit în 5400 Lei în favoarea Jónas Molnár repr. prin Dr. C. Sebestyén, în contra urmăritului pentru 419 Lei capital și 107 Lei 35 bani cheltuielile stăvirete până acuma, se vor vinde prin licitațiune fixată pe 1 Novembris 1924, orele 14 în comuna Aleșd, Strada Principala 24, la locuința urmăritului.

Aleșd, la 20 Oct. 1924

Alexandru Oseta.
del. executor judecătorească.

Plissé és gouvre munkák nagyon olcsó árban készítenek Strada Alexandri (Teleky-utca) 22. sz. alatt, a kapuval szemben. Ny.

Ehédő

modern vitrinrel
6 börszek, 2 börfel palisander
50.000 Leirel
sürgősen eladó
Cim:
Sternbergné
kishidő

VADÁSZFEGYVEREMET

alig használt Drilling,
tartására jogosultnak

OLCSÓN ELADOM

Szlávik

Strada Alexandri 35

Hivatalos árverési hirdetmény.

Kiskoru Barta Margit és Társai tulajdonát képező az Oradea-Mare-i 4911. sz. tkvi betétben A. + I. rend. 3127/5 hrsz. a. felvett Oradea-Mare-i a Piața Mihai Viteazul 11/c. népsorszámu ház Oradea-Mare város árvaszékének ad. 3899/1924. számú véghatározata értelmében nyilvános önkéntes árverésen fog eladni. Kiküldési ár: 1.800.000 lei, azaz Egy-milliónyolcszáz ezer lei.

Az árverés a városi árvaszék hivatalos helyiségében az 1924. évi november hó 4. napján d. e. 10 órakor tartatik meg. Ugyanott az árverési feltételek meg tudatók.

Oradea-Mare, la 22 Octombrie 1924.

Barta család.

ELADÓ: Forgalmis helyen nagyobb ház, több lakással, két üzleti-helyiséggel, pékműhellyel, átadó igen jó forgalmu üzlettel, lakással igen olcsón; Széles-utcan több lakásos ház, átadó lakással, kerttel, üzletteliséggel, szép masszív épület potom áron; Szent János utcan két négyszobás magánház, azonnal beköltözhető lakásokkal; Csengeri-utcan háromszobás magánház átadó lakással 200.000; 100 holdas igen jó minőségű birtok, épületekkel; Bethlen-utcan jó ház, átadó 3 szobás, fürdőszobás lakással; ezenkívül több ház és szőlők.

CSAPÓ, Str. Akadémia-u. 6.3—6-ig

Kiadó

szép nagy

üzlethelyiség

a város forgalmás helyén. Értekezni

ULLMANN ARTHUR

Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 8.

Ötvenköt katasztrális hold prima szántóföld tanyával és a községben egy ur-lakkal eladó. Értekezni lehet a helyszínen Tar Kovács Gábor, Hegyközköváci. 379

Eladó egy antik kórkályha. Str. Promonezi (Városliget-utca) 7., jobbra 372H

Eladó faragott Bidermayer divány három fotellel és hat fiókos szekrényrel. Parcul Traian Cel-Mare (Tisza Kálmán-tér) 3. Ház-felügyelő. 373H

Eladó magánház nagy felekkel, átadó lakással. Erdelődni házfelügyelőnél Parcul Traian Cel-Mare (Tisza Kálmán-tér) 3. 371H

Városi bunda, egy teljesen új öltöny, perzianer gallérral, szilcsin sapka, rövid télikabát, báránybéllel, még egy téli kabát jutányosan eladó. Értekezni Jókai-u. 12 Schwatz Aronéknál. 327

Városi bunda, szilcsin gallérral, teljesen jókaban, eladó. B. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra. Szász. 962H

Házak eladók. Hazeladás, me. bizásokat vállaltok. — Kétszobás ház, mégse zünk. Magánpénzeket jutalékkal kifizetjük. Adásvételi Rt. Parcul Traian 12. Értékesítés délután. 5

Butellás üvegek eladók. Cim a kiadókban. 364

Bérbe keresek két vagy három járatos vizumalmot jobb vidéken. Cim a kiadókban. 376H

Szülő az állomással szemben, parcellázva vagy egészen eladó. Értékesíteni Törkölyméről 101. 368

2 drb legújabb bécsi angol divatlap a beszerzési áron alul jóval olcsóbban eladó Zenkner, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) 25.

Export képes fa'almát nagyobb teteleken venni, lehetőleg nem túl messze a magyar határtól Csőz Bela Budapest. Dembinszky-ut 16. 367

Eladó női használt sötét hosszú kabát, nagyon olcsón. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra. Szász. 280H

Különlék

Ősz, téli női kosztümök, kőpenyek, ruhák és férfi felhőnművek 250-600 leig teljesen készűlnek a leg-egyszerűbbtől a legdivat-sabbig Nilesztelep 100/62. Schwartz-ház. 349

Ütővel, bérlet és bármily igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban Zenker fényképszéknél, Str. I. C. Bratianu Szaniszló-utca 25. Felvételek este fél 8-ig.

Magyar árban veszek

brillians, arany, ezüstékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más hamis fogakat.

Freund Benjámín

ékszerező, Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 11. Széchenyi-szálló épület. Csak szer. olcsó áron kapható.

Garantált valódi svájci selyem gaze, malmok számára

ALBERT WYDLER
ZÜRICH

Prima XX., XXI. és grizgaze az összes számokban. Vezérképviselő és főlerakat Románia számára

Frați Vögeli & Müller BUCUREȘTI Str. Páris 20.

Lerakat Arad, Temesvár és Bánát részére:
Schillinger Endre, Arad. Str. Iosif Vulcan 12.

Sonnenfeld Adolf nyomda Rézgy. Társ.